

Ніна ГОРБАНЬ

Баба Уляна

У баби артрит. Сидить вона на лавочці у літню спеку, замотавши коліна хустками, та провжджає поглядом машини, ніби літа свої безповоротні. На ногах якісь боти із секондхенду, на плечах – тепла кофтина, поруч кіт гріється на сонечку. А машини летять цією безкінечною магістраллю, наче комети в нічному небі, перетворюючись у прості цятки на горизонті.

Посадили бабу онуки наглядати за виставленою на шлях городиню. Тільки-но якась машина зупиняється – баба стукає палкою по паркану, і хтось виходить із двору торгувати.

А колись же баба вистукувала каблучками на усіх гуляннях. Ніхто було їй і не перетанцює. А тепер – артрит.

А яка швидка була! Як стане на рядки трусить дустом картоплю від колорадського жука, то ніхто з нею і не зрівняється. Усім дихать важко, а їй нічого – зав'яже обличчя хустинкою та й за роботу. Ланковою була: силу мала, вправність рук, неліниву вдачу. А тепер «дихання нема».

А співала як! Краща виводчиця у селі! Це раз зайвий раз обізватися не хочеться: краще палицею по паркану. Казав покійний Остап, що чув її голос, хоч би і в іншому кінці села заспіває. Пішов рано. Вона довго ще до нього розмовляла, поки покійна невістка не познімала портрети із стін. Не модно. Картини тепер. А фотографії десь у альбомах. Де ті альбоми!

Ото тоді їй почало вчуватись, що її Остап говорить і голосом вітру, і протягом в кімнаті, і гілкою об шибку.

– Ти ж, Уляно, сонцем мічена. Бачиш, як воно тебе любить. Із самого світанку до заходу з тобою. Сонячна ти моя! – так приказував, коли повертався з роботи, стомлений і щасливий водночас.

Більше ніхто до неї так не говорить. Скоро й ім'я забуде. Баба – та й усе.

Тільки кіт поруч слухає мовчанку та думки її читає.

Артрит у баби... ходити важко. Колись уже б молока свіжого, тільки-но від корови, налила. А тепер – ні корови, ні вправної баби. Сидять удвох, сонцю дякують за тепло, за день, та ще – людям, якщо хтось купить ту городину. Баба цього року ще також працювала: картоплю перебирала, квасолю та цибулю лушила...

Сонце заходить легко – буде іще один теплий день. От і добре, бо артрит у баби.

13. 12. 2023

Туман

Коли перед тобою зникає реальність, ти спотикаєшся об давно вивчені вибоїни на стежці, зустрічаєш привида із бляклими очима, який піднімається на невиразній висоті, і розумієш, що це стовп із нічним ліхтарем творить таку собі фата-моргану, коли ти відчуваєш себе якоюсь легковажною жінкою, незрозуміло ким обцілованою, мабуть, без почуттів, бо так якось незвично холодно, аж до ознобу, тобі ввижаються примари, а ти знаєш, що там повинні бути дерева і будинки, коли ти розумієш, що то автобус, а не міраж, коли у тебе вкрадено пів дня, і ти це зрозумієш лише тоді, коли ця здорова волога рибина вдарить не один раз хвостом об горизонт так, що мимоволі з'явиться сонце із якимось несміливим, трохи винуватим чи блаженним оскалом перед майже обідньою порою, знай – це туман. Заспокойся і живи далі. З тобою все нормально.

04.01.2024
Прилуки

Ніна ТКАЧЕНКО

Зимовий день

Про що тобі казав зимовий день,
коли сніги, лише сніги у ньому?
А втота, наздогнавши іншу втоту,
не здибалася з радістю ніде.

Про що тебе питав зимовий день,
коли у вічі зазирає так близько?
І спогадів розгойдував коліску,
не віддаючи сам, куди веде.

Про що тобі мовчав зимовий день,
коли весна вже прочиняла хвіртку?
... І млосно, і бентежно, й тришки гірко,
що зараз він назавжди відійде.

Збірка «Спалах», 2008 р.

Само собою упродовж життя
складалося так, що з-поміж усіх днів
тижня найсприятливішим для мене
завжди видавався четвер. І якась
таки спитала маму (ще встигла
спитати!) у який же день я народилася.
З'ясувалося – в... четвер.

Четвер

Чуже сприймаю, ніби власне.
Чи роздаю усім своє?
Черемхи біле світло гасне –
чорніша темрява стає.

Чуже сприймаю, ніби власне.
Черпаю настрої не з облич.
Чудний ти, Часе, передчасно
черницею мене не клич!

Чуже сприймаю, ніби власне.
Чутливі лагоджу мости.
ЧЕТВЕР мій снігом сіє рясно –
чи ж буде сіяне ростити?!

28. 12. 2023

Сьогодні не відаю - хто я і де...
Далека дорога далеко веде!

Та котиться слідом дзвінке коліща,
натруджену пам'ять вином пригоща.

А та, захмеліла, їй-бо, нетвереза,
виважає справжність свою за терезах!

Складає поденно її у пучки,
вишулює вітер над нею рвучкий.

І - все повертається: спогадів рясно!
...Земля не старіє! Сонце не гасне!

02. 01. 2024

Роздуми над архівним знімком

А, може, це я – молода,
із свічкою в руці?
...Освятина щойно вода
і відблиск століть на лиці.

Ще доля мене поведе,
поманять міражні світи.
Кому я зустрінуся й де?
Мій Господи, шлях освіти!..

... Куди я поділась – така?
Коли мене вкрали роки?
Та чую: хтось з рідних гука,
торкається зримо руки.

Спішу, озируюсь доквіл,
когось впізнаю, когось – ні.
Ось бабця хлібину навіп
вже ділять їй підносять мені...

А чаша не пита до дна –
в ній болю і втрат, і мольні!
... У нас Україна – одна!
Для суціль і всіх поколінь...

06. 01. 2024
Прилуки

Євген ПОСТУЛЬГА

Зачерствілі слова...
Запустілі дороги
Сумом дощ полива,
Трусить снігом під ноги.

І нечутно в садах
Перестукіє дрімоти,
Лише тиша гойда
Недослівані ноти

Вже забутих пісень
Перелитих у тушу.
Невеселих есе
Перелесниці хуги.

07. 12. 2011

Були сніги. Були дощі й тумани.
Були сонця. Світили місяці.
Земля була заквітчана і гарна
Й сама, мов квітка в Бога у руці.

Були ліси, поля і ріки чисті.
Людей було багато на землі.
Тварин, комах, птахів, що не злічили.
Жили, собі, великі і малі.

А потім світло вимкнулось і тиша
Упала в темін з гуркотом грози...
Через тяжкі гріхи нас Бог полишив
Не проронивши жодної слюзи.

08. 12. 2023

Напроти неба сірого
Стоять дерева снами,
Немов дорож міряють
Замерзлимими ногами.

Дорога полем стелиться –
Звертає у долину,
Де річка, наче вервечка,
Під льодом тихо плине.

І ніби заколисаний
Дрімас сніг глибокий...
Ні чорноти, ні лисини
Куди не кинеш оком.

01. 01. 2024

Ну січень... ну зима... ну дні короткі.
Ну ночі довгі – спробуй перейти.
А мусиш йти, шлях мусиш побороти,
Допоки ти, іще допоки ти.

Тобі безмов'я сумнівів назустріч.
І темін смутку душу пелена.
І спів вітрів холодний, і беззвучний
То тут, то там з нізвідки вирина.

А ти, під руку взявши порожнечу,
Хоча вона ніколи й не твоя,
В сніжинках протиріч і заперечень
Усе ж таки продовжуєш вояж.

03. 01. 2024
Прилуки

Ірина КУЛАКОВСЬКА

Повертаєшся в місто заплаканих верб.
І вони обіймають гілками пружкими
І вишпунують смутком,
ї підказують рими.
І затерплого місяця зламаний серп

Ледь виблискує. Вулиць вузькі
рукави.
І щербатий вазон на рипучому ганку.
Напинає туман попельасту фіранку.
І біжить манівець до гуцав кропиви.

Повертаєшся в спогади, стоси,
гудки.
Наспих випитий чай. Сподівання,
надії...
І краплини дощу пестять вицвілі вії.
І востають в папір вайлуваті
рядки.

І викрешує тушу, й жалі воскресла
Цей палаючий жовтень
квіткових агоній...
Тихо ластиться, квилить і гріє
долоні
Цуценятком рудим недоладна душа.

06. 12. 2023

На порозі найдовшої ночі
Дощ вилизує спогади й шрами,
Ніби вавки Рябко шалудивий...
І з-під залишків сірого снігу
Проступає пожухле листя,
Геть заброхане, зібгане, реване,
Мовби, раптом прокинувшись, осінь
Оголила натомлену душу
На поталу грудневим вітрам.
На порозі найдовшої ночі,
В цей грузький каламутистий морок
Як же хочеться просто дожити
До стобарв'я кленових окрелень,
До жаги хризантемових жовтнів
В зморшках скверів прадавнього міста
Хоч би затишком тісних кав'ярень,
Хоч би дотиком шерхлих долонь...

22. 12. 2023

Все сніг відчистить, зцілить,
відпере:
Криваву кірку спогадів і зречень,
Щаблин рипіння, недоладність
речень,
Речитатив із крапок і тире.

Він стерпить все: химерну в'язь
слідів,
Пусте топтання на одному місці...
Пів клаптя неба в дерев'яній мисці,
Під клунку рам'я, петлі манівців...

Все сніг відпустить: опіки, гріхи,
Дух кислуватий пізньостиглих яблук.
І час заклякне, мов прилиплий
равлик.
На тирсу струхнуть сполохи, страхи.

Все сніг остудить, висвятить,
простить.
Сумбур жадання на поталу кригам...
Я причащаюся цим правічним снігом.
Я спрагло п'ю пухнату білоцвіт.

30. 12. 2023
Чернігів

Микола БУДЛЯНСЬКИЙ

Відомий чернігівський поет
і журналіст, автор багатьох
книг поезії, прози, краєзнавства,
недавно відзначив 70-річчя. Вірші його
не раз друкувалися у нашій газеті,
а також в обласній газеті
«Світ-інфо». У грудні Микола
Будлянський видав свою нову
книжку поезій «На рушниках
натомлених вітрів». Представлення
її він зробив 28 грудня у
обласній бібліотеці ім. Софії
та Олександра Русових.
Найкращі вітання поетові
і журналістові з ювілеєм і
виходом нової книги!

Грудень у селі

Знов небо сіє, мов крізь сито
Дрібну порошу, наче мак.
В дуслі верби сховався вітер –
Простудно кашляє в кулак.

Така зима: то сніг лапатай,
А то відлиги смак терпкий.
У нашій вихолоді хаті
Умерзли зорі у шибки.

Холодну тінь безлиста вишня
Поклала важко на поріг.
Ніде й нікого, тільки тиша
Навшпиньки ходить у дворі.

Стара зіперлася дорога,
Немов лелека, на крило.
Лежить, вслухається – нікого.
Німотна ніч. Глухе село.

Хіба зітхне ледь чутно хвіртка,
Чи то осиплеться іржа.
У темній шибці мерзне зірка,
Як нерозказана душа.

05. 12. 2023

Наснилась рідна хата

Ти знов наснилась, рідна хато,
Широка призьба і бузок,
І молода, як ранок, мати
З руки годує ластівок.

І я малий запряг уміло
Соняшничкового коня.
Тебе об'їду, світе білий,
І повернусь додому я.

Сюди, до рідного порога,
Бо ж ластів'ятонька малі...
Ще десь попередю тривоги,
Утрати, радості, жалі...

На посиденьки кличе призьба,
Співають двері – не скриплять.
І ластів'ята низько, низько,
Та уже учаться літати.

А як же їм радіє мати
І мене міцно пригорта,
Мовляв, навчишся й ти літати,
Моя дитино золота.

– А як же хата? Їй би крила, –
Кажу я мамі. Та крізь сміх:
– А хату, щоб не злетіла,
Тримає стежка за поріг.

Довкола літо. Стільки літа!..
Хотів би, в очі не вбереш.
І наша хата вся у квітах
Летить у голубу безмеж.

І я роззублений на чатах,
Але зробить не можу й крок.
... Мені наснилась рідна хата,
І молода, як ранок, мати,
З руки годує ластівок.

26. 11. 2023

З циклу «Осінь»

Ти скоро відійдеш, осінь.
Дозволь на межі розлук
Скупать в золотім волоссі
Юначу невтому рук.

І хочу не в тихім місті,
А десь на стежках рудих
Відчутти жагучий присмак
Калінових губ твоїх.

А очі – ожина пізня,
В яких ще роси тремтіння,
Неначе остання пісня
Зів'ялих твоїх картин.

Та хай не вітри промерзлі
Встеляють прощальний шлях,
А біла печаль берези
Сміється в твоїх очах.

І зорі червоногледі
Обсіють правічний ліс.
І взимку не вийде з моди
Рудий, весь ув осінь, ліс.

І місяць – нічний прибулда
Освітить глибоку вись.
І лише тебе не буде
Ні завтра, ані колись.

Вже осінь, життява осінь
І важчає серця стук.
Та хочеться, вірши, й досі
Скупати в твоїм волоссі
Юначу потребу рук.

28. 10. 2023